

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

2 octombrie 2013

EPL nr. 256

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,

Chișinău MD 2004,

Republica Moldova

SESIZARE

prezentată în conformitate cu articolul 25 lit. c) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 alin.(1) lit. c) și 39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995

Deputații în Parlament,

Mihai Ghimpu

Gheorghe Brega

Corina Fusu

Valeriu Munteanu

Boris Vieru

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA		
INTRARE NR. <u>44a</u>		
<u>02</u>	<u>10</u>	<u>13</u>

I – AUTORII SESIZĂRII

Deputații în Parlamentul Republicii Moldova

Mihai Ghimpu

Gheorghe Brega

Corina Fusu

Valeriu Munteanu

Boris Vieru

Adresa: bd. Ștefan cel Mare 105

Telefon: 022 26-84-04

II – OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are ca obiect exercitarea controlului constituționalității și declararea ca fiind neconstituțională Hotărîrea Guvernului nr. 1022 din 28.12.2012 cu privire la reorganizarea unor instituții medico-sanitare publice.

III – CADRUL NORMATIV PERTINENT

CONSTITUȚIA

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 2

Suveranitatea și puterea de stat

(1) Suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct și prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituție.

Articolul 6

Separația și colaborarea puterilor

În Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sînt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 36

Dreptul la ocrotirea sănătății

(3) Structura sistemului național de ocrotire a sănătății și mijloacele de protecție a sănătății fizice și mentale a persoanei se stabilesc potrivit legii organice.

Articolul 60

Parlamentul, organ reprezentativ suprem și legislativ

(1) Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului Republicii Moldova și unica autoritate legislativă a statului.

Articolul 66

Atribuțiile de bază

Parlamentul are următoarele atribuții de bază:

- a) adoptă legi, hotărâri și moțiuni;
- b) declară referendumuri;
- c) interpretează legile și asigură unitatea reglementărilor legislative pe întreg teritoriul țării;
- d) aprobă direcțiile principale ale politicii interne și externe a statului;**
- e) aprobă doctrina militară a statului;
- f) exercită controlul parlamentar asupra puterii executive, sub formele și în limitele prevăzute de Constituție;
- g) ratifică, denunță, suspendă și anulează acțiunea tratatelor internaționale încheiate de Republica Moldova;
- h) aprobă bugetul statului și exercită controlul asupra lui;
- i) exercită controlul asupra acordării împrumuturilor de stat, asupra ajutorului economic și de altă natură acordat unor state străine, asupra încheierii acordurilor privind împrumuturile și creditele de stat din surse străine;
- j) alege și numește persoane oficiale de stat, în cazurile prevăzute de lege;
- k) aprobă ordinele și medaliile Republicii Moldova;
- l) declară mobilizarea parțială sau generală;
- m) declară starea de urgență, de asediu și de război;
- n) inițiază cercetarea și audierea oricăror chestiuni ce se referă la interesele societății;

o) suspendă activitatea organelor administrației publice locale, în cazurile prevăzute de lege;

p) adoptă acte privind amnistia;

r) îndeplinește alte atribuții, stabilite prin Constituție și legi.

Articolul 96

Rolul

(1) Guvernul asigură realizarea politicii interne și externe a statului și exercită conducerea generală a administrației publice.

(2) În exercitarea atribuțiilor, Guvernul se conduce de programul său de activitate, acceptat de Parlament.

Legea cu privire la Guvern nr. 64 din 31.05.1990

Articolul 1.

Rolul Guvernului

Guvernul asigură realizarea politicii interne și externe a statului, exercită conducerea generală a administrației publice și este responsabil în fața Parlamentului.

Relațiile dintre Guvern și Președintele Republicii Moldova se reglementează de Constituția Republicii Moldova.

În exercitarea atribuțiilor, se conduce de programul său de activitate, aprobat de Parlament.

Legea ocrotirii sănătății nr. 411 din 28.03.1995

Articolul 2.

Structura și principiile fundamentale ale sistemului de ocrotire a sănătății

Sistemul de ocrotire a sănătății este constituit din unități curativ-profilactice, sanitaro-profilactice, sanitaro-antiepidemice, farmaceutice și de altă natură

Articolul 4.

Instituțiile medico-sanitare

(6) Parlamentul reorganizează, prin acte legislative, sistemul național de sănătate, domeniul medicamentului și al activității farmaceutice.

Hotărîrea Parlamentului Republicii Moldova nr. 27 din 01.03.2013 pe marginea audierilor privind unele acțiuni cu caracter reformativ din domeniul ocrotirii sănătății

Articolul 2.

Parlamentul hotărăște:

1. În conformitate cu art.4 alin.(6) din Legea ocrotirii sănătății nr.411-XIII din 28 martie 1995, Guvernul va prezenta Parlamentului spre examinare și aprobare strategia de reformare și/sau reorganizare a sistemului de sănătate, care va conține scopuri și obiective clare, acțiuni și măsuri concrete, termene și etape de implementare, precum și argumentare de ordin economico-financiar.

IV- PRETINSELE ÎNCĂLCĂRI ȘI ARGUMENTE DE RIGOARE

Conceptul de supremație a Constituției este astăzi unanim acceptat. Asigurarea supremației Constituției nu poate și nu trebuie să rămână un simplu deziderat exprimat sub forma unui principiu al ordinii constituționale, ci este necesară existența unui sistem de garanții, în măsură să permită, ca într-adevăr Constituția să fie recunoscută ca act normativ cu forță juridică supremă.

Constituționalitatea legii, nu înseamnă în fond altceva, decât cerința de legalitate a legii și a altor acte normative, în sensul adoptării legii cu respectarea normelor constituționale, atât în spiritul cât și în litera lor.

La 28.12.2012 Guvernul a adoptat Hotărîrea nr. 1022 cu privire la reorganizarea unor instituții medico-sanitare publice prin care hotărăște :

„1. Se reorganizează:

Institutul de Cercetări Științifice în Domeniul Ocrotirii Sănătății Mamei și Copilului prin absorbția Centrului Național de Sănătate a Reproduserii și Genetică Medicală;

Spitalul Clinic Republican prin absorbția Centrului Științifico-Practic de Chirurgie Cardiovasculară.”

Potrivit art. 2 Legea ocrotirii sănătății nr. 411 din 28.03.1995, sistemul de ocrotire a sănătății este constituit din unități curativ-profilactice, sanitaro-profilactice, sanitaro-antiepidemice, farmaceutice și de altă natură.

Reorganizare prin absorbție a instituțiilor medico-sanitare publice de o importanța națională cum este Institutul de Cercetări Științifice în Domeniul Ocrotirii Sănătății Mamei și Copilului, Centrului Național de Sănătate a Reproduserii și Genetică Medicală, Spitalul Clinic Republican, Centrului Științifico-Practic de Chirurgie Cardiovasculară, Institutul de Neurologie și Neurochirurgie, Institutul Oncologic, Institutul de Cardiologie reprezintă schimbări esențiale a sistemului de sănătate al Republicii Moldova.

Articolul 66 din Constituție reglementează atribuțiile de bază a Parlamentului printre care - lit. d) aprobă direcțiile principale ale politicii interne și externe a statului. Astfel, potrivit prevederilor Constituționale, art. 60 Parlamentul, fiind organul reprezentativ suprem al poporului Republicii Moldova și unica autoritate legislativă a statului, este abilitat cu un șir de atribuții de bază în domeniul reglementării relațiilor publice, printre care și atribuția de aprobare a direcțiilor principale ale politicii interne și externe a statului.

Misiunea Parlamentului constă în realizarea atribuțiilor legislative, atribuții proprii și exclusive, în virtutea delegării acestui drept de către popor.

Or, reorganizare prin absorbție a instituțiilor medico-sanitare publice de o importanță națională reprezintă o modificare esențială a politicii interne a statului în domeniul sănătății și este o atribuție exclusivă a Parlamentului. Separația puterilor în stat se realizează prin stabilirea atribuțiilor fiecărei puteri și separația lor strictă. Potrivit art. 96 alin. (1) din Constituție, Guvernul asigură realizarea politicii interne și externe a statului și exercită conducerea generală a administrației publice. Astfel, în conformitate cu art. 66 lit. d) din Constituție Parlamentul **aprobă** direcțiile principale ale politicii interne propuse de Guvern (strategii, programe), iar Guvernul în baza art. 96 este obligat să **asigure realizarea** politicii interne.

Articolul 36 alin. (3) din Constituție prevede: Structura sistemului național de ocrotire a sănătății și mijloacele de protecție a sănătății fizice și mentale a persoanei se stabilesc potrivit legii organice.

Conform Legii ocrotirii sănătății art.4 alin (6) Parlamentul reorganizează, prin acte legislative, sistemul național de sănătate, domeniul medicamentului și al activității farmaceutice.

Până la aprobarea de către Guvern a Hotărîrii nr. 1022 cu privire la reorganizarea unor instituții medico-sanitare publice, Ministrul Sănătății a emis ordine prin care se inițiază aceste reorganizări:

- Ordinul nr. 1316 din 22 decembrie 2012 „Cu privire la reorganizarea unor instituții medico - sanitare publice”.
- Ordinul nr. 1317 din 22 decembrie 2012,, cu privire la reorganizarea unor instituții medico - sanitare publice”.
- Ordinul nr. 1354 din 28 decembrie 2012,, Cu privire la modificarea ordinului nr.1316 și 1317 din 22 decembrie 2012”.

La 01.03.2013 Parlamentul adoptat Hotărîrea nr. 27 din 01.03.2013 pe marginea audierilor privind unele acțiuni cu caracter reformativ din domeniul ocrotirii sănătății prin care Parlamentul s-a pronunțat asupra necesității de a îmbunătăți, perfecționa și dezvolta sistemul național de sănătate în baza viziunii strategice aprobate de Parlament.

Concomitent, Parlamentul a constatat că Ministerul Sănătății a inițiat și a întreprins un șir de acțiuni care vizează reformarea și/sau reorganizarea sistemului de sănătate, lichidarea sau reorganizarea unor instituții medico-sanitare publice, substituirea unor servicii publice cu servicii private de sănătate etc.

Deciziile strategice care au vizat acțiunile menționate au fost luate fără a avea la bază suportul legislativ necesar și în condiții de transparență minimă.

În articolul 2 al Hotărîrii nr. 27 din 01.03.2013 Parlamentul hotărăște: În conformitate cu art.4 alin.(6) din Legea ocrotirii sănătății nr.411-XIII din 28 martie 1995, Guvernul va prezenta Parlamentului *spre examinare și aprobare strategia de reformare și/sau reorganizare a sistemului de sănătate*, care va conține scopuri și obiective clare, acțiuni și măsuri concrete, termene și etape de implementare, precum și argumentare de ordin economico-financiar.

În această ordine de idei, punctăm faptul că prevederile Hotărîrii de Guvern nr. 1022 din 28.12.2012 cu privire la reorganizarea unor instituții medicosanitare publice contravine: art. 36 alin.(3), art. 60, art. 66 lit. d), art. 96 din Constituție.

V – CERINȚELE AUTORILOR SESIZĂRII

1. Primirea și acceptarea spre examinare a sesizării.
2. Suspendarea Hotărîrii de Guvern nr. 1022 din 28.12.2012 pe perioada examinării în fond a sesizării.
3. Exercitarea controlului constituționalității Hotărîrii Guvernului nr. 1022 din 28.12.2012.

Cu cea mai înaltă considerație pentru Onorata Curte,

Deputații în Parlament,

Mihai Ghimpu

Gheorghe Brega

Corina Fusu

Valeriu Munteanu

Boris Vieru